

ПОГОДЖЕНО

Педагогічною радою
Устянської ЗОШ І-ІІ ст.
Протокол від _____ № _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор школи
_____ В.Є.Бахорський

**Освітня програма
Устянської ЗОШ І-ІІ ступенів
Миколаївської районної ради
на 2021 – 2022 н.р.**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
І СТУПІНЬ
ПОЧАТКОВА ОСВІТА**

Вступ

Освітня програма *початкової освіти* (далі освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Устянської ЗОШ І-ІІ ступенів початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями *обов'язкових результатів навчання*, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма І ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 764-ІХ від 13.07.2020р.),
- Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №778;
- -Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджені постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 №63. крім того:

1-2 класи

- Наказ МОН України №1272 від 08.10.2019 "Про затвердження типових освітніх програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти";

3-4 класи

- Наказ МОН України №1273 від 08.10.2019 "Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти";

***Перелік освітніх галузей для 1-4-го класу,
який працюватиме за НУШ-2***

- Мовно-літературна, у тому числі:
Рідномовна освіта (українська мова та література)
- Іншомовна освіта
- Математична
- Природнича
- Технологічна
- Інформатична
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Мистецька

- Фізкультурна

Мета і завдання *мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література)* реалізуються через навчальні предмети "Українська мова" та інтегрований курс "Я досліджую світ" *Іншомовна освіта* як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом "Іноземна мова" (2 год/тижд. у 1-му класі та 3 год/тижд. -у 2-4 му класах). *Математична галузь* – через навчальний предмет "Математика" та інтегрований курс "Я пізнаю світ".

Мета і завдання *мистецької освітньої галузі* реалізуються через навчальні предмети "Мистецтво" (2 год/тижд.) і "Я досліджую світ"; *фізкультурної* — через навчальний предмет "Фізична культура" (3 год/тижд.).

Для формування духовності та моральних цінностей й надалі впроваджений курс за вибором "Основи християнської етики" в 1-4-му класах.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

II СТУПІНЬ БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Перелік освітніх галузей

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання

– Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);

– Закону України «Про загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 764-ІХ від 13.07.2020р.), крім того:

5-9 - й клас

– Наказ МОН України №405 від 20.04.2018 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня"

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани II ступеня передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів та варіативної складової. Освітня програма визначає: - загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і взаємозв'язки предметів, факультативів, курсів за вибором, додаткових годин на вивчення окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення; очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

Години варіативної складової розподіляються на: курси за вибором: "Прикладні фінанси", "Економіка та фінанси", "Основи Християнської етики", ідивідуальні та групові заняття: з української мови, історії України, географії, хімії та англійської мови.

З метою формування у дітей високоморальних якостей, патріотичної та громадянської свідомості, ціннісних орієнтирів, які ведуть людину шляхом пізнання Істини, Добра, Краси, у 1-9 класах вивчається курс "Основи християнської етики".

Курс "Основи християнської етики" є дисципліною християнсько-світоглядного, культурного та освітньо-виховного спрямування, який вибудовується як фундамент буттєвих цінностей сучасної людини. Він не є вченням віри, не включає релігійних обрядів, не ставить за мету залучення до певної конфесії. Викладання предмету передбачає виховання в учнів поваги до свободи совісті, релігійних та світоглядних переконань інших людей; здатності до співжиття в полікультурному та поліконфесійному українському суспільстві.

Основою курсу "Основи християнської етики" є Біблія та інші християнські джерела, які не суперечать Святому Письму.

Останні дослідження, проведені в Україні, вказують на низький рівень фінансової освіти населення. Це є спадщиною попереднього суспільно-економічного періоду, коли фінансове планування стримувалося обмеженими можливостями споживання і відносною стабільністю доходів.

В даний час важливість фінансової освіти значно зросла з двох основних причин: відповідальність і ризик прийняття рішень, які можуть чинити серйозний вплив на життя і майбутнє, передаються від держави громадянам; фінансові послуги стають все більш різноманітними, відповідно споживачам необхідно робити складний вибір з широкої пропозиції можливих варіантів.

У питаннях управління фінансами та використання відповідних послуг, таких, як кредити та заощадження, у наявності значні проблеми між новими вимогами і старими практиками. Таким чином, необхідністю сьогодення стала базова фінансова освіта та просвітництво, які представляють собою надання знань, навичок і підходів для засвоєння позитивної практики управління грошима в питаннях отримання доходу, витрат, заощаджень, запозичень та інвестування.

Метою курсу «Прикладні фінанси» є підвищення рівня фінансової грамотності учнів 8 класу, ознайомлення з практикою фінансової діяльності задля підвищення рівня власного добробуту та добробуту своєї родини.

Курс «Економіка & Фінанси» впроваджений для підвищення рівня фінансової та економічної грамотності учнів 9 класу, ознайомлення з особливостями функціонування фінансової системи в ринкових умовах, формування раціонального способу мислення, орієнтованого на добробут.

ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ШКОЛИ

Загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках

кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

- Спілкування державною мовою
- Спілкування іноземними мовами
- Математична компетентність
- Основні компетентності у природничих науках і технологіях
- Інформаційно-цифрова компетентність
- Уміння вчитися впродовж життя
- Ініціативність і підприємливість
- Соціальна і громадянська компетентності
- Обізнаність і самовираження у сфері культури
- Екологічна грамотність і здорове життя

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- Урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- Урок корекції основних компетентностей;
- Комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні важливо врахувати можливість організації освітнього процесу в межах навчального року в умовах карантину. Дистанційного навчання організовується згідно методичних рекомендацій поданих у листах МОН від 23.03.2020 № 1/9-173; від 16.04.2020 № 1/9-213.

При організації освітнього процесу в карантинних умовах забезпечено:

- Соціальне дистанціювання;

- Мінімізація переміщення здобувачів освіти та комунікація між ними в межах закладу освіти;

Школа організовує дистанційне навчання за допомогою онлайн-занять через Zoom та платформи Classroom, підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою їх перевіркою.

МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА

Випускник Нової української школи, і Устянської ЗОШ І-ІІ ступенів – це особистість.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ключові компетентності – це ті якості, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ініціативність;
- творчість;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
- здатність до співпраці в команді.

Основою такої моделі є Концепція Нової української школи.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України;
- якість проведення навчальних занять - 25% педагогів вищої кваліфікаційної категорії, 44% учителів I кваліфікаційної категорії та 25% старших учителів;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) плануємо відповідно графіка внутрішкільного контролю.
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об'єднань та педагогічні ради;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти запланований у планах роботи психолога.

Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням ПМПК є інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами, для інклюзивного класу.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Загальноосвітній навчальний заклад – Устянська школа I-II ступенів – налічує 9 класів. У школі навчається 119 учнів.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів

1-го класу – 700 годин/навчальний рік

2-го класу – 770 годин/навчальний рік,

3-го класу – 805 годин/навчальний рік,

4-го класу – 805 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня в додатках №1-2.

Навчальні плани для здобувачів загальної середньої освіти II ступеня (базова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,

для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах – додаток №3

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Питання організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти регламентується статтями 8 та 161 Закону України «Про загальну середню освіту» та Порядком організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872 (із змінами)

У 2021/2022 навчальному році інклюзивні або спеціальні класи утворюються на підставі заяви батьків дитини з особливими освітніми потребами, до якої обов'язково додається висновок інклюзивно-ресурсного центру та, за потреби, інші документи, визначені Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 (далі - МОН), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р. за № 564/32016).

На підставі поданих документів в Устянській ЗОШ І-ІІ ступенів інклюзивне навчання організовано у 1,2 та 8 класах, де навчається 4 учнів з особливими потребами.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу МОН України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді і спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016) 8 клас буде ділитися на групи під час проведення практичних занять з інформатики.

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки

України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за №924/27369;

- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скорегованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестр.

Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2 Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 №496.

Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за №924/27369, річне оцінювання може коригуватися.

Додаток № 1

до освітньої програми I ступеня

Навчальний план для початкової школи

Устянської ЗОШ I-II ступенів

з навчанням українською мовою

на 2021-2022н.р.

Відповідно до типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б. (НУШ-2) додатка 1 до наказу №1272 від 08.10.2019

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	1	2
Українська мова	5	5
Іноземна мова	2	3

Математика	3	3
Я досліджую світ	7	8
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Усього	19+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
Основи Християнської етики	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25

Додаток №2

до освітньої програми I ступеня

**Навчальний план для початкової школи
Устянської ЗОШ I-II ступенів
з навчанням українською мовою
на 2021-2022н.р.**

Відповідно до типової освітньої програми, розробленої під керівництвом
Шияна Р.Б. (НУШ-2) додатка 1 до наказу №1273 від 08.10.2019

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі	
	3	4
Українська мова	5	5
Іноземна мова	3	3
Математика	4	4
Я досліджую світ	7	7
Інформатика	1	1
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3

Усього	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
Християнська етика	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26

Додаток №3
до освітньої програми II ступеня

**Навчальний план основної школи Устянської ЗОШ I-II ступенів
на 2021-2022н.р.**

Відповідно таблиці 1 до наказу МОН України №405 від 20.04.2018

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	5	6	7	8	9
Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
Українська література	2	2	2	2	2
Іноземна мова	3	3	3	3	3
Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Історія України	1	1	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	-	1	1	1	1
Основи правознавства	-	-	-	-	1

Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	4	4	-	-	-
Алгебра	-	-	2	2	2
Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	2	-	-	-	-
Біологія	-	2	2	2	2
Географія	-	2	2	2	1,5
Фізика	-	-	2	2	3
Хімія	-	-	1,5	2	2
Трудове навчання	2	2	1	1	1
Інформатика	1	1	1	2	2
Основи здоров'я	1	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом	23,5+ 3	26,5+ 3	28+3	28,5+ 3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	3,5	3,5	2,5	3	3
Курси за вибором					
Прикладні фінанси				1	
Економіка та фінанси					1
Основи Християнської етики	1	1	1	1	1
Додаткові заняття					
Українська мова	1		0,5	0,5	
Історія України	1,5	0,5			
Географія		1	1	0,5	
Хімія					1
Англійська мова		1			
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	27	30	30,5	31,5	33
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	30	33	33,5	34,5	36

